

Мултимодалният подход при подготовката на учители по Литература след дигиталната трансформация на образованието

Галина (Лина) Лечева

The Multimodel approach in the preparation of Literature teachers after the Digital transformation of Education

Galina (Lina) Lecheva

Abstract:

The article deals with the issue of changing the paradigm of education due to digital transformation, the emergence of digital didactics. Digital didactics is based on the basic principles and concepts of traditional didactics, which studies the processes of learning, assimilation of knowledge and development of skills and abilities. However, in the context of the digital transformation of education, digital didactics adapts these principles and concepts to the use of modern digital technologies and tools in the educational process. The subject, object and the tasks of digital didactics in comparison with the basics of traditional didactics.

The list of principles of digital vocational education, which was presented in the work, is open and needs further research and changes in accordance with the development of the theory and practice of digital education and the constant emergence of new digital educational technologies.

Keywords: digital didactics, multimodel learning, synergistic methods

For contacts: Assoc. Prof. Lecheva, PhD, University of Ruse, glecheva@uni-ruse.bg

ВЪВЕДЕНИЕ

Всеки човешки мозък обработва информацията по различен начин. Проучване от 2018 г. на университета в Цюрих показва, че подобно на пръстовите отпечатъци, всеки човешки мозък има уникална анатомия. Тази уникалност се дължи на различно генетично кодиране и индивидуален житейски опит.

И така, ако всеки човек получава, съхранява и обработва информация по различен начин, според скромното ми мнение, не е здравословно да се използват еднакви техники за преподаване – без значение от възрастта и броя на обучаваните в една група или екип.

Мултимодалното обучение, дава възможност една и съща информация да бъде лесно обработваема за цялата група.

ИЗЛОЖЕНИЕ

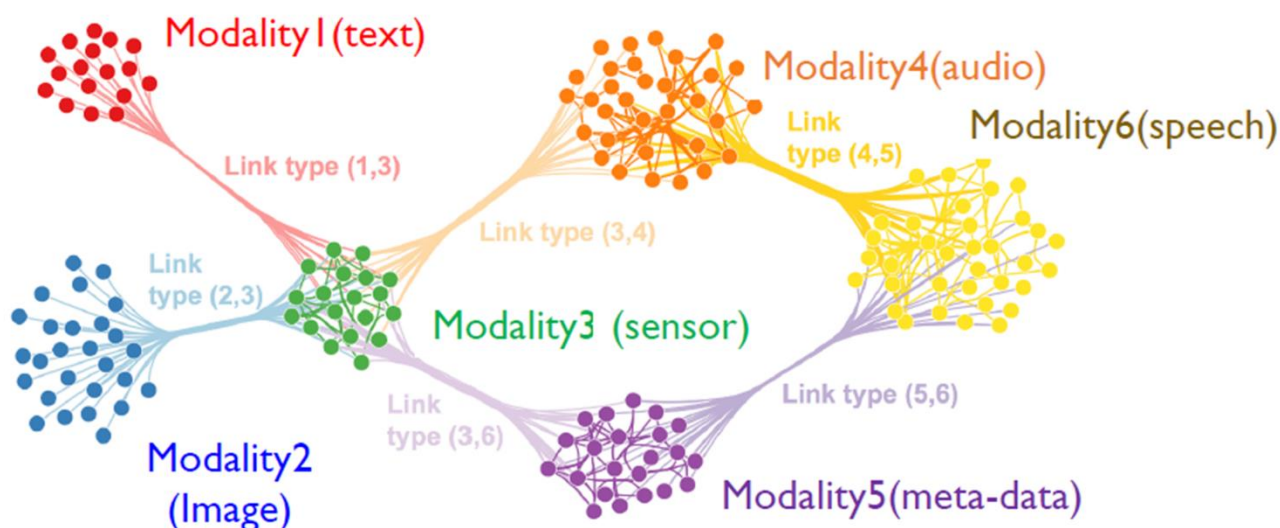
Що е то МУЛТИМОДАЛНО ОБУЧЕНИЕ?

Мултимодалното обучение е образователен подход, който **интегрира** различни методи на обучение, като **визуални, слухови и практически дейности**, за да се погрижи за **уникалните стилове на учене на всеки ученик** [1,2,3].

Този подход включва повече от една сензорна система наведнъж (фиг. 1.), като предлага на обучаемите множество начини за достъп, разбиране и обработка на информация, разнообразна гама от стимули [4]. Мултимодалните стратегии за обучение включват **видео базирано обучение, интерактивни оценки,**

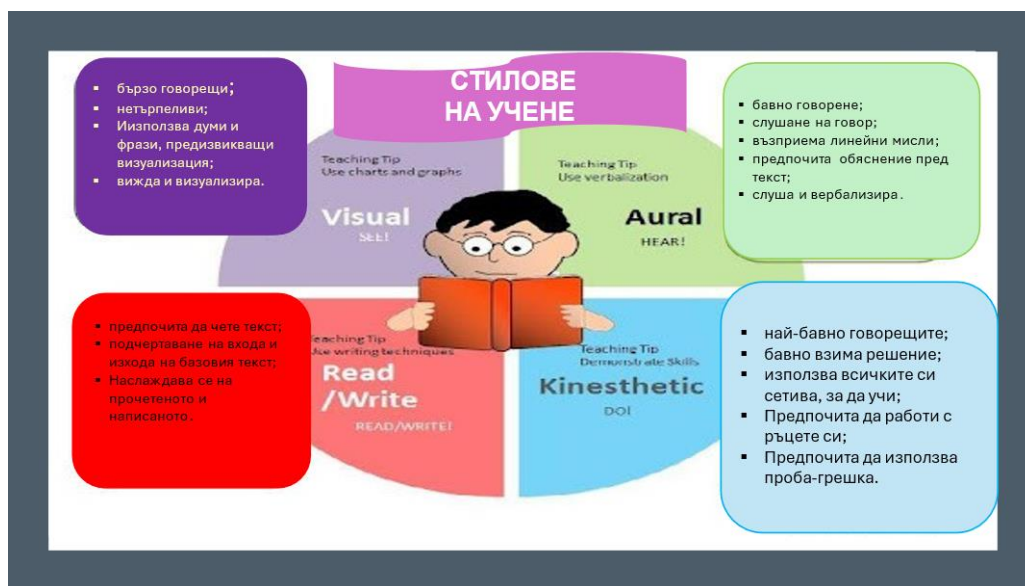

По-горе виждате гледната точка на Capilot (AI на Big платформата) за каналите за комуникация в мултимодалното обучение. Видно е, че за всеки има персонален източник на информация, като каналите за предаване, приемане и обработване на информация са само 5, защото хората, без значение дали сме наследници на ниандерталците или кроманьонците, имаме **5 канала** за приемане и обработване на информация: **зрение / текст / реч / докосване / обоняние / (+ мета данни)**(фиг. 3.)

Фиг.3. Канали за приемане и обработване на информация

Колаборацията между психолози и педагози отдавна е формулирала 4 стила на учене (фиг.4.):

Фиг. 4. Стиливе на учене

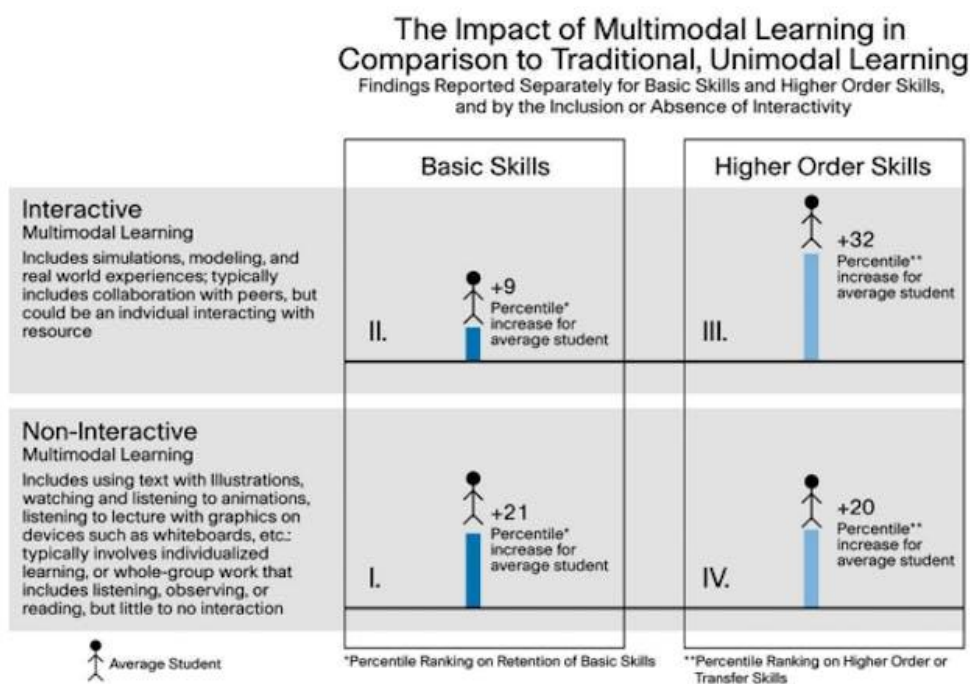
Преди известно време работех по един трансграничен проект, където изследвахме точно какви средства за преподаване са подходящи за различните

стилове на учене. Като финален продукт от този и друг проект по фонд „Научни изследвания“ се роди монографията „Възпитаващото обучение в „Европа на познанието“ или магията да сееш мъдрост“ [5], в която са обяснени визуализираните по-долу резултати (Фиг. 5.).

Фиг. 5. Стиллове на учене и средства за преподаване

Авторите на статията „What Is Multimodal Learning? 35 Strategies and Examples to Empower Your Teaching“ предлагат (най-общо казано) резултатите от изследване на ползите от мултимодалното обучение за изграждане на компетенции (фиг. 6.)

Фиг. 6.

Научната специалност Методика на обучението по... систематизира техниките за мултимодално обучение в 4 групи (фиг. 7.).

Фиг. 7. Техники за мултимодално обучение

С техниките от 4-те групи може да се „запознаете“ в студията „Синергетични обучителни методи“ и „Библейският генотип в обучението по литература“

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дигиталната трансформация на образованието даде зелена улица на дигиталната дидактика и в частност на мултимодалния подход в обучението, защото аудио и видео дидактичните материали, AI изобразителното и музикалното изкуства ангажират едновременно всичките ни сетива и студентът възприема предлаганата му информация по канала, който е най-широко отворен. Ролята на учителя/преподавателя е да дигитализира тези материали а в дизайна на учебния процес да бъде модераторът, който дискретно отваря вратите там, където е необходимо и колкото е необходимо.

ЛИТЕРАТУРА

[1] What is Multimodal Learning? Strategies & Examples. See: <https://www.splashlearn.com/blog/what-is-multimodal-learning>.

[2] Multimodal Learning: Enhancing Education for the 21st Century. See: <https://www.teachfloor.com/elearning-glossary/multimodal-learning>

[3] What Is Multimodal Learning and How Can You Benefit From It? See: <https://oreed.org/en/article/what-is-multimodal-learning-and-how-can-you-benefit-from-it>

[4] What Is Multimodal Learning? 35 Strategies and Examples to Empower Your Teaching. See: <https://www.prodigygame.com/main-en/blog/multimodal-learning/>

[5] Лечева, Г. „Възпитаващото обучение в „Европа на познанието“ или магията да сееш мъдрост“. Виж: https://lechevag.blogspot.com/p/blog-page_96.html

[6] Лечева, Г. Синергетични методи (интерактивен модел на перманентна педагогическа практика). Виж: https://lechevag.blogspot.com/p/blog-page_20.html

[7] Лечева, Г. Библейският генотип в обучението по литература. Виж: <https://sites.google.com/site/linalecheva/home/samostoatelni-izdania/biblejskiat-genotip-v-obuceniето-po-literatura>